

ЎЗБЕКИСТОН РЕСПУБЛИКАСИ
ОЛИЙ ВА ЎРТА МАХСУС ТАЪЛИМ ВАЗИРЛИГИ

Рўйхатга олинди:

№ БД – 5111400 – 2.06

201 7 йил “2” 06

Олий ва ўрта махсус таълим
вазирлиги

201 7 йил “28” 06

МАМЛАКАТШУНОСЛИК

ФАН ДАСТУРИ

Билим соҳаси:	100 000	–	Гуманитар соҳа
Таълим соҳаси:	110 000	–	Педагогика
	120 000	–	Гуманитар фанлар
Таълим йўналишлари:	5111400	–	Хорижий тил ва адабиёти (француз тили)
	5120100	–	Филология ва тилларни ўқитиш (француз тили)
	5120200	–	Таржима назарияси ва амалиёти (француз тили)

Тошкент – 201 7

Ўзбекистон Республикаси Олий ва ўрта махсус таълим вазирлигининг 2017 йил 28 июлдаги 434-сонли буйруғининг 1-илоvasи билан фан дастури рўйхати тасдиқланган.

Фан дастури Олий ва ўрта махсус, касб-ҳунар таълими йўналишлари бўйича Ўқув-услубий бирлашмалар фаолиятини Мувофиқлаштирувчи Кенгашининг 2017 йил 2 июлдаги 3-сонли баённомаси билан маъқулланган.

Фан дастури Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университетида ишлаб чиқилди.

Тузувчи:

Нишонов П.П. – ЎзДЖТУ, “Француз тили назарияси ва амалиёти” кафедраси доценти, филология фанлари номзоди, доцент

Такризчилар:

Ёқубов Ж.А. – ЎзДЖТУ, “Француз тили назарияси ва амалиёти” кафедраси профессори, филология фанлари доктори, профессор.

Ширинова Р.Ҳ. – ЎзМУ, “Француз филологияси” кафедраси мудири, филология фанлари номзоди, доцент.

Фан дастури Ўзбекистон давлат жаҳон тиллари университети Илмий кенгашида кўриб чиқилган ва тавсия қилинган (2017 йил 28 апрелдаги 9 -сонли баённома).

I. Ўқув фанининг долзарблиги ва олий касбий таълимдаги ўрни

Мазкур фан тили ўрганилаётган мамлакатлар тарихи, географияси, сиёсий-иқтисодий тузуми, маъмурий-худудий ва давлат тузилиши, иқтисодий-ижтимоий негизлари, жаҳон цивилизациясида тутган ўрни, миллий қадриятлари, анъаналари каби масалаларни қамраб олади. Чет тили таълимининг ажралмас қисми сифатида талабаларнинг коммуникатив, лингвистик, социо-лингвистик, дискурсив, стратегик, касбий, умуммаданий компетентлигини интеграллашган ёндашув асосида ривожлантиришни кўзда тутувчи мавзулар талабаларнинг тили ўрганилаётган мамлакатга оид билимларини оширишда муҳим роль ўйнайди.

“Мамлакатшунослик” фани математик ва табиий-илмий фанлар блокига киритилган курс ҳисобланиб, 2 курсда ўқитилиши мақсадга мувофиқ. Мазкур фан умумкасбий ва ихтисослик фанларини ўзлаштиришда маълум даражада асос бўлиб хизмат қилади.

II. Ўқув фанининг мақсади ва вазифаси

Фанни ўқитишдан мақсад – талабаларда маданиятлараро коммуникациянинг асосий шарти бўлган лингво-маданий компетенция, яъни тили ўрганилаётган мамлакат тарихи, географияси, сиёсий-иқтисодий тузуми, маъмурий-худудий ва давлат тузилиши, иқтисодий-ижтимоий негизлари каби соҳалардаги билимларни коммуникация жараёнида қўллай олиш кўникмаларини шакллантиришдан иборат.

Ушбу мақсадга эришиш учун фан талабаларни назарий билимлар, амалий кўникмалар, ижтимоий-иқтисодий ҳодиса ва жараёнларга коммуникатив ёндашув асосида талабаларда муайян лексик ва стилистик бирликларни муомала жараёнида қўллай олиш кўникмаларини шакллантириш вазифаларини бажаради.

Фан бўйича талабаларнинг билим, кўникма ва малакаларига қуйидаги талаблар қўйилади. **Талаба:**

- тили ўрганилаётган мамлакатнинг табиий ва ижтимоий географияси, иқтисодиёти, сиёсий тузуми;
- тили ўрганилаётган мамлакатнинг этник таркиби, дини, маданияти ва спорти ;
- тили ўрганилаётган мамлакатнинг маиший ҳаёти, байрамлари, урф-одатлари ва халқларининг илмий, маданий мерослари **ҳақида тасаввурга эга бўлиши;**
- тили ўрганилаётган мамлакатларда кечаётган сиёсий ва иқтисодий жараёнларни;
- тили ўрганилаётган мамлакатларнинг сиёсий ва иқтисодий географиясига оид билимларни;

– хорижий мамлакатларнинг тарихий ривож ва замонавийлиги нуқтаи назаридан ижтимоий-иқтисодий, сиёсий, маданий муносабатларнинг шаклланиш масалаларини;

– тили ўрганилаётган мамлакатлар тарихи, географияси, иқтисодий, ижтимоий-сиёсий тизими, халқаро муносабатлари, уларнинг жаҳон ҳамжамиятидаги геосиёсий ўрни ҳақида **билиши ва улардан фойдалана олиши;**

– атлас, статистик жадваллар, сиёсий, табиий ва иқтисодий хариталар билан ишлаш;

– тили ўрганилаётган мамлакатлар ҳақидаги зарур маълумотларни оммавий ахборот воситаларидан топа олиш;

– тили ўрганилаётган мамлакатлар ҳақида курс ишлари, эссе ва мақолалар ёза билиш;

– тили ўрганилаётган мамлакатлар ҳақида маъруза матнлари ярата олиш ва уларни тингловчилар олдида тақдимотини қила олиш **қўникмаларига эга бўлиши керак;**

III. Асосий назарий қисм (маъруза машғулоти)

1-мавзу. Қадимги давр Франция тарихи

Франция давлатининг пайдо бўлиши. Франция тарихида Кельт даври. Қадимги Галлия. Галлиянинг Рим империяси томонидан босиб олиниши. Галлияда христиан динининг тарқалиши. Галлиянинг герман қабилалари томонидан истило қилиниши. Рим империясининг инқирози. Франклар давлатининг ташкил топиши.

2-мавзу. Ўрта асрлар Франция тарихи

Капетинглар сулоласи. Салб юришлари. Қироллик хокимиятининг мустақамланиши. Юз йиллик уруш ва унинг оқибатлари. Жакерия. Жанна Дарк. Меровинглар ва Каролинглар қироллиги.

3-мавзу. Франциянинг янги давр тарихи

Францияда марказлашган давлатнинг шаклланиши. Италия урушлари. Диний ислохотлар. Жан Калвин – реформатор. Уйғониш даври. Францияда абсолютизм. Буржуазия революцияси (1789-1794йй.). Биринчи империя. Инсон ва фуқаролар ҳуқуқлари Декларациясининг қабул қилиниши. Биринчи Конституция. Монархиянинг кулаши (1792йй.). Директория ва Консуллик. Наполеон империяси. Реставрация. Июль монархияси. 1848 йил Февраль инқилоби. Иккинчи Республика. Париж коммунаси. Учинчи Республика.

4-мавзу. Франциянинг энг янги тарихи

Франция биринчи жаҳон уруши даврида. Иқтисодий инқироз. Франция иккинчи жаҳон уруши даврида. Виши ҳукумати. Генерал Шарль Де Голл ва Қаршилик ҳаракати. Франция НАТО таркибида. Колониал урушлар.

Тўртинчи Республиканинг кулаши. Бешинчи Республика.

5-мавзу. Франция географияси

Франция ҳудуди. Иқлими ва рельефи. Мамлакатнинг йирик шаҳарлари. Франциянинг демографик ҳолати. Иммиграция муаммолари.

6-мавзу. Франциянинг маъмурий-ҳудудий ва давлат тузилиши

Парламент. Парламент палаталари: Миллий Ассамблея ва Сенат. Республика Президенти. Францияда сиёсий партиялар ва уларнинг мамлакат сиёсий ҳаётидаги ўрни. Сайлов тизими. Суд ҳокимияти. Мамлакатнинг маъмурий-ҳудудий бўлиниши. Денгиз орти департаментлари ва ҳудудлари. Маъмурий ва ўз-ўзини бошқариш органлари.

7-мавзу. Франциянинг иқтисодий ҳаёти

Саноат ишлаб чиқариши. Қишлоқ хўжалиги. Хизмат кўрсатиш соҳаси. Франциянинг иқтисодий ҳамкорлари. Туризмнинг ривожланиши.

8-мавзу. Франциянинг ижтимоий ҳаёти

Мамлакат аҳолиси. Ишлаб чиқаришда банд аҳоли қатлами. Ижтимоий қатламлар. Меҳнатни ташкил этиш. Аҳолининг уй-жой билан таъминланганлиги. Соғлиқни сақлаш тизими.

9-мавзу. Франциянинг маданий ҳаёти

Миллий байрамлар ва анъаналар. Кино ва театр санъати. Таълим тизими. Спорт. Француз тили ва франкофония.

10-мавзу. Франция ва Европа Иттифоқи

Европа Иттифоқининг шаклланиш босқичлари. Европа Иттифоқининг асосий бошқарув органлари: Европа Иттифоқи Комиссияси, Европа Парламенти ва уларнинг функциялари. Франциянинг Европа Иттифоқи доирасида юритаётган халқаро сиёсати.

11-мавзу. Ўзбекистон ва Франция

Ўзбекистон ва Франция алоқалари тарихи. Ўзбекистон Франция дипломатик алоқалари. Икки мамлакат ўртасидаги иқтисодий, сиёсий ва маданий алоқаларнинг ҳозирги аҳволи ва унинг истиқболлари.

12-мавзу. Француз тилида сўзлашувчи мамлакатлар

Француз тилида гаплашувчи мамлакатлар ҳақида умумий маълумот: Бельгия, Швейцария, Люксембург, Канада, Африка қитъаси мамлакатлари. Француз тилида сўзлашувчи мамлакатлар сиёсий тузуми, географияси, аҳолиси, иқтисодиёти, дунё ҳамжамиятида тутган ўрни.

IV. Семинар машғулотлари бўйича кўрсатма ва тавсиялар

Семинар машғулотлари учун қуйидаги мавзулар тавсия этилади:

1. Қадимги давр Франция тарихи
2. Ўрта асрлар Франция тарихи
3. Франциянинг янги давр тарихи
4. Франциянинг энг янги тарихи
5. Франция географияси
6. Франциянинг маъмурий-худудий ва давлат тузилиши
7. Франциянинг иқтисодий ҳаёти
8. Франциянинг маданий ҳаёти
9. Франция ва Европа Иттифоқи
10. Француз тилида сўзлашувчи мамлакатлар

Семинар машғулотлари мультимедиа воситалари билан жиҳозланган аудиторияларда ўтказилиши лозим. Машғулотлар фаол ва интерфаол усуллар ёрдамида ўтилиши, мос равишда муносиб педагогик ва ахборот технологиялар қўлланилиши мақсадга мувофиқ. Шунингдек, дарслик ва ўқув қўлланмалар асосида талабалар билимларини мустақамлашга эришиш, тарқатма материаллардан фойдаланиш, мавзулар бўйича тақдимотлар ва кўргазмали қуроллар тайёрлаш, меъерий-ҳуқуқий, тарихий ҳужжатлардан фойдаланиш тавсия этилади.

V. Мустақил таълим ва мустақил ишлар

Мустақил таълим учун тавсия этиладиган мавзулар:

1. La Gaule romaine.
2. Clovis et les Mérovingiens.
3. Charlemagne et les Carolingiens.
4. La France des premiers Capétiens.
5. Le temps des grands monarques.
6. La guerre de Cent Ans.
7. Les guerres de religion.
8. La France dans la guerre européenne au temps de Louis XIII et de Richelieu.
9. Louis XIV.
10. La fin de l'Ancien Régime.
11. La Première République.
12. Le Consulat et l'Empire.
13. La Restauration et la monarchie de Juillet.
14. La France et la V République.
15. Pays dont la langue parlée est le français

Мустақил ўзлаштириладиган мавзулар бўйича талабалар томонидан рефератлар тайёрлаш ва уни тақдимот қилиш тавсия этилади.

VI. Асосий ва қўшимча ўқув адабиётлар ҳамда ахборот манбалари

Асосий адабиётлар

1. Fayet A., Fayet M. L'histoire de France. Paris, Eyrolles, 2009. – 483 p.
2. Carlo C., Causa M. Civilisation progressive du français. Paris, CLE International, 2005. – 164 p.
3. Свиридонова В.П. La France. Учебное пособие по страноведению. Волгоград, 2004. – 330 p.

Қўшимча адабиётлар

4. Мирзиёев Ш.М. Эркин ва фаровон демократик Ўзбекистон давлатини биргаликда барпо этамиз. Тошкент, “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 29 б.
5. Мирзиёев Ш.М. Қонун устуворлиги ва инсон манфаатларини таъминлаш юрт тараққиёти ва халқ фаровонлигининг гарови. “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 47 б.
6. Мирзиёев Ш.М. Буюк келажакимизни мард ва олижаноб халқимиз билан бирга курамиз. “Ўзбекистон” НМИУ, 2017. – 485 б.
7. Ўзбекистон Республикаси Президентининг 2017 йил 7 февралдаги “Ўзбекистон Республикасини янада ривожлантириш бўйича ҳаракатлар стратегияси тўғрисида” ги ПФ-4947-сонли Фармони. Ўзбекистон Республикаси қонун ҳужжатлари тўплами, 2017 й., 6-сон, 70-модда
8. Giraud J.C. Toth F., Tringli Z., Zambeau A. Parler et vivre en français. Budapest, 2006. – 158 p.
9. Doumikian A. La civilisation française. Erevan, 2006. – 193 p.

Интернет сайтлари

10. [www.http://education.gouv.fr](http://education.gouv.fr)
11. [www.http://enseigner.fr](http://enseigner.fr)
12. [www.http://bonjourdefrance.com](http://bonjourdefrance.com)
13. [www.http://gyn.chateauversailles.fr](http://gyn.chateauversailles.fr)
14. [www.http://histoiredefrance.net](http://histoiredefrance.net)
15. www.histoire-image.org/
16. www.espacefrancais.com
17. www.letudiant.fr/quizz.html

